

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program školní družiny

Vydal: Mgr. Oldřich Málek, ředitel ZŠ a MŠ Skuhrov nad Bělou, dne 16. 9. 2025

Ve Skuhrově nad Bělou dne 16. 9. 2025

Podpis ředitele:

Razítko školy:

.....

OBSAH

- 1 Identifikační údaje
- 2 Charakteristika školní družiny
- 3 Provoz ŠD
- 4 Personální podmínky
- 5 Popis materiálních podmínek
- 6 Popis ekonomických podmínek
- 7 Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončení vzdělávání
- 8 Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných
- 9 Délka a časový plán vzdělávání
- 10 Cíle vzdělávání
- 11 Organizace a formy vzdělávání v ŠD
- 12 Obsah vzdělávání
- 13 Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví
- 14 Tematický plán

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program školní družiny

Název školy: ZŠ a MŠ Skuhrov nad Bělou

Adresa školy: Skuhrov nad Bělou čp. 71, 517 03

Jméno ředitele: Mgr. Oldřich Málek

Zástupce ředitele: Mgr. Jana Dusilová

IČO: 70980462

Kontakty: tel.: ZŠ: +420 778 546 722

ŠD 1: +420 778 546 726

ŠD 2: +420 778 546 698

e-mail: ZŠ: skola@zsskuhrov.cz

ŠD 1: k.noskova@zsskuhrov.cz

ŠD 2: v.malkova@zsskuhrov.cz

Zřizovatel:

Název: Obec Skuhrov nad Bělou

Adresa: Skuhrov nad Bělou čp. 84, 517 03

Kontakty:

tel.: +420 494 598 144

e-mail: epodatelna@skuhrov.cz

2 Charakteristika školní družiny

Hlavním posláním naší školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a relaxace žáků v intencích školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Vedeme žáky k osvojování základních hodnot, utváříme a prohlubujeme vztah k životnímu prostředí. Učíme je chránit si své zdraví, vedeme je k otevřené komunikaci a rozvíjíme schopnosti spolupráce a respektování druhého. Vedeme žáky k tvořivosti a estetičnosti. Respektujeme individuální schopnosti každého žáka.

Mimo zájmové činnosti plní školní družina částečně také funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. Cílem zájmového vzdělávání školní družiny je podporovat aktivní odpočinek žáků a odstraňovat duševní únavu. Nenásilnou a zábavnou formou rozvíjíme schopnosti žáků, povzbuzujeme je ke všem činnostem a dáváme prostor jejich tvořivosti.

Školní družina je primárně určena pro žáky 1. – 3. ročníku ZŠ, v rámci své běžné činnosti však umožňuje, aby se účastnili i ostatní žáci, kteří nejsou přihlášení k pravidelné docházce do ŠD. Školní družina organizuje příležitostně také sportovní a zábavné soutěže a podílí se na kulturních a společenských akcích školy.

Školní družina musí být:

- Místem pro zájmové vyžití dětí.
- Místem pro regeneraci sil žáků po vyučování.
- Místem pro rozvíjení tvořivosti.
- Místem pro posilování sebevědomí.
- Místem pro radost.
- Místem pro komunikaci vychovatelek s rodiči.

Činnost vychovatelek vychází z požadavků pedagogiky volného času.

3 Provoz ŠD

Provozní doba ŠD je každý všední den 6:30 – 7:35 hod. a pondělí – čtvrtek 11:50 – 16:00 hod. (v pátek do 15:30 hod).

Pro školní rok 2025/2026 začíná ŠD provoz dnem 1. 9. 2025 a poslední den činnosti je 30. 6. 2026.

4 Personální podmínky

Ve ŠD pracují 2 vychovatelky s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, schopné podílet se i na dalších činnostech ve škole. Mají potřebné profesní dovednosti – komunikativní ve směru k žákům, jejich rodičům a ostatním pedagogům. Svou kvalifikaci si obě zvyšují akreditovanými školeními a samostudiem.

5 Popis materiálních podmínek

Školní družina má 2 oddělení s kapacitou 45 žáků od 1. do 5. ročníku ZŠ.

1. oddělení je umístěno v budově č. 9 v prvním poschodí nad jídelnou. Je vybavena školním nábytkem, kobercem a magnetickou tabulí. Má k dispozici televizor s připojením k internetu.

2. oddělení (1. třída) se nachází v 1. podlaží budovy ZŠ 1. stupně. Toto oddělení je vybaveno školním nábytkem, kobercem, tabulí, počítačem s připojením na internet a televizorem.

Každé oddělení je vybaveno materiálem na pracovní a výtvarnou činnost, který je pravidelně doplňován. Prostory pro zájmovou činnost jsou vybavené pracovním a odpočinkovým nábytkem, různými stavebnicemi, stolními a společenskými hrami, sportovním náčiním.

6 Popis ekonomických podmínek

Provoz školní družiny je zajišťován dotací MŠMT na výchovu, vzdělávání a dotací zřizovatele /obec Skuhrov nad Bělou/ na provoz a případnými dotačními programy (např. Šablony JAK). Další neinvestiční náklady jsou financovány z prostředků úhrady za školní družinu, stanovených zřizovatelem (1.000,- Kč za žáka za školní rok).

7 Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

- Žáci jsou do ŠD přijímáni na základě vyplněných údajů na Přihlášce do školní družiny.
- Přijímání žáků do ŠD se řídí směrnicí: Kritéria přijetí žáka do ŠD a Vnitřním řádem ŠD vydanými ředitelem školy.
- Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání pouze žákům školy.
- Do družiny může být žák přihlašován během celého školního roku.
- O přijetí žáka rozhoduje ředitel školy.

- Při nástupu žáka do družiny vyplní rodiče zápisní lístek, na kterém uvedou důležité informace o žákovi, rozsah docházky a způsob odchodu žáka z družiny.
- O ukončení vzdělávání ve ŠD může požádat písemně zákonný zástupce žáka nebo o něm rozhodne ředitel školy na základě písemného návrhu vychovatelky ŠD z důvodu porušování Vnitřního řádu ŠD nebo Školního řádu ZŠ.

Pokud počet zájemců přesahuje kapacitu ŠD (45 žáků), jsou přednostně přijímáni žáci nižších ročníků (1., 2., 3.).

Docházka do pravidelných forem činnosti ŠD je pro zapsané žáky povinná. Každou nepřítomnost je nutné zákonnými zástupci řádně omluvit.

8 Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Ve školní družině respektujeme individualitu každého účastníka a snažíme se vytvořit přiměřené prostředí pro všestranný rozvoj. Na podmínkách pro případné účastníky se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníky mimořádně nadané budeme spolupracovat s rodiči a školou, popřípadě s PPP a dalšími odbornými pracovišti.

Dbáme zejména na:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- střídání forem a činností práce

9 Délka a časový plán vzdělávání

Vzdělávací program ŠD je programem rámcovým, je stanoven na dobu jednoho školního roku. Poskytuje možnost kreativně reagovat na možné změny podmínek, propojovat a přesouvat témata během celé docházky do ŠD. Činnosti programu nejsou věkově vymezeny, proto lze volit činnosti dle aktuálního složení žáků. Školní vzdělávací program je doplněn ročním plánem. Činnost probíhá od září do června. Školní vzdělávací program je založen na dobrovolnosti.

Časový plán obsahuje výběr možných činností, ze kterých vychovatelky volí podle aktuálního složení žáků (i těch se speciálními vzdělávacími potřebami) oddělení, s nímž pracují.

10 Cíle vzdělávání

Hlavním cílem školní družiny je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit jej vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji.

- umožnit žákům odreagovat se a uvolnit;
- zabezpečit pocit bezpečí a klidu;
- rozvíjet samostatnost a schopnost pracovat v kolektivu, pomáhat slabším a mladším spolužákům při různých aktivitách;
- vedení k toleranci a ohleduplnost k jiným lidem a jejich kulturám;
- osvojení si základů slušného chování a komunikace, návyk péče o pořádek a čistotu prostředí;
- vést žáky k aktivnímu a smysluplnému trávení volného času, udržování fyzického a duševního zdraví;
- vytvářet a prohlubovat pozitivní vztah k přírodě a životnímu prostředí;
- dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví;
- prohlubování všeobecného přehledu (v návaznosti na učivo) pomocí her.

Konečným cílem je vytváření a zkvalitňování podmínek pro poskytování nabídky zájmového vzdělávání žáků se zaměřením na klíčové kompetence s participací rodičů a pedagogů na naší činnosti.

11 Organizace a formy vzdělávání ve ŠD

Zájmové vzdělávání dětí se realizuje ve všech zájmových oblastech formou pravidelných, příležitostných a spontánních aktivit. ŠVP ŠD je sestaven pro žáky I. stupně ZŠ.

- Pravidelné akce: standardní činnosti v oddělení s přihlášenými žáky. Vychovatelky sestavují jednotlivé typy práce s dětmi do týdenních plánů. Přitom dbají, aby se střídaly různé aktivity (odpočinkové, rekreační, zájmové, příprava na vyučování)
- Příležitostné akce: Jedná se o různé výlety, exkurze, návštěvy výstav, zábavní odpoledne, besídky, žákovská vystoupení atp.
- Spontánní aktivity: příležitost k činnostem podle vlastního přání. Jsou zahrnuty do denního režimu oddělení (např. hry ranní družiny, odpolední klidové činnosti, hry při pobytu venku).
- Individuální: vytváření podmínek pro individuální rozvoj nadání dětí, pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a pro práci s dětmi mimořádně nadanými. ŠVP ŠD

umožňuje, aby vychovatelka s dětmi plánovala a realizovala takové činnosti, které děti zaujmou. Ty mají možnost se podílet na tvorbě programu pro své oddělení.

Požadavek dobrovolnosti – děti se účastní na činnostech dobrovolně.

Požadavek aktivity – vedeme děti k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti.

Požadavek seberealizace – dítě má možnost uplatnit své vlohy a schopnosti a být tak úspěšné. Ve volnočasových aktivitách nejsou důležité výsledky, ale průběh samotné činnosti, oceňuje se snaha dítěte.

Požadavek odpočinkového a rekreačního zaměření – přispívá k odreagování, odstranění únavy z vyučování, nezbytné regeneraci duševních a fyzických sil. Děti by měly mít denně příležitost k činnostem podle vlastního přání. Tyto činnosti vedou k uspokojování individuálních potřeb, pomáhají vytvářet pocity radosti a spokojenosti. Umožňují vznik a upevňování neformálních osobních vztahů a začleňování jedince do neformálních skupin. Mají charakter pohybové aktivity, poskytují dostatek příležitostí k všestrannému pohybu na čerstvém vzduchu.

Požadavek zajímavosti a zájmovosti – podněcují, podporují a rozvíjejí samostatnost, tvořivost, aktivitu. Obohacují své znalosti. Zájmové činnosti jsou aktivity zaměřené na uspokojování a rozvíjení individuálních potřeb, zájmů a schopností.

Požadavek citovosti a citlivosti – činnosti by měly přinášet kladné emoce, jak z vlastní práce, tak i z pochvaly.

12 Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání ŠD navazuje v některých částech na ŠVP školy a je uspořádán podle tematických celků, které zahrnuje RVP do učebního plánu pro I.stupeň ZŠ.

Výchovně vzdělávací program (obsah vzdělávání v pravidelné činnosti) má pět oblastí:

· Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, orientace v prostoru a čase, odhad vzdálenosti a času. Bezpečnost na cestě do školy, při vycházkách, dopravní výchova. (kompetence činnostní a občanské)

· Lidé kolem nás

Osvojení vhodného chování a vystupování, soužití v rodině, kolektivu třídy, družiny, na ulici, základní komunikace mezi lidmi, lidé s různým postižením, pomoc druhému, slušná mluva a základy společenského chování. Předcházení šikaně a patologicky negativním jevům. Charakterové vlastnosti. (Kompetence k řešení problému, komunikativní, sociální)

· Lidé a čas

Budování a dodržování správného denního režimu, vytváření pravidelných návyků, umění správně a účelně využít svůj volný čas. (kompetence k trávení volného času)

· Rozmanitost přírody

Vycházky a pobyt v přírodě, pozorování změn, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody, pravidla chování v přírodě. (kompetence k učení)

· Člověk a jeho zdraví

Poznávání sebe sama, poučení o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech, učení se ošetřit drobná poranění. Besedy na toto téma. Dodržování pitného režimu a poučení o vhodné skladbě jídelníčku. (kompetence komunikativní, sociální a interpersonální)

13 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Vychovatelky ŠD eliminují možné úrazy poučením o bezpečnosti na začátku školního roku i v jeho průběhu a před každými prázdninami.

Vychovatelky dbají na dodržování osobní hygieny, stravovacích návyků a pitný režim.

V obou odděleních ŠD je umístěna lékárnička, jejíž vybavení je pravidelně kontrolováno. Zákonní zástupci jsou okamžitě informováni o případném zranění, úrazu, či náhlém zhoršení zdravotního stavu účastníka. Bezpečnost ve všech využívaných prostorách je zajištěna Vnitřním řádem ŠD a žáci se řídí pokyny pedagogických a provozních pracovníků.

14 Tematický plán ŠD

Barevná cesta od podzimu do léta

Tematický plán školní družiny je koncipován jako celoroční projekt, který vede děti k objevování proměn přírody, tradic a svátků během čtyř ročních období. Plán propojuje odpočinkové, tvořivé, badatelské a pohybové aktivity tak, aby si děti každý měsíc odnesly nejen zážitek, ale i konkrétní poznatek. Součástí projektu je také poznávání zvířecí říše, která se prolíná celým rokem – od lesních zvířat přes domácí mazlíčky až po exotická a podmořská zvířata.

Projekt je rozdělen do čtyř tematických bloků:

Podzim nás baví (září – listopad)

Děti se seznamují s prostředím družiny, poznávají školu a její okolí, učí se pravidlům bezpečnosti a objevují podzimní přírodu. Věnují se barvám, vůním a zvukům podzimu, poznávají plody, listy, houby a podzimní tradice. V rámci podzimních aktivit se zaměřují také na zvířata žijící v lese a jejich rodiny – učí se rozlišovat stopy, pozorují chování zvířat a tvoří lesní příběhy. Posilují spolupráci a vztahy ve skupině.

Kouzelná zima (prosinec – únor)

Děti vnímají proměny přírody v zimě, poznávají zimní svátky a tradice (např. Mikuláš, Vánoce, Tři králové), rozvíjejí fantazii a jemnou motoriku při zimních hrách a tvoření. Součástí zimního bloku je i poznávání domácích mazlíčků, zvířat v zoologické zahradě a podmořského světa – děti se učí o péči, zvycích a prostředí, ve kterém tato zvířata žijí. Podporována je fyzická kondice venku i uvnitř.

Voňavé jaro (březen – květen)

Děti pozorují probouzející se přírodu, pečují o rostliny, poznávají jarní svátky (Velikonoce, Den Země, Čarodějnice) a rozvíjejí vztah k přírodě a odpovědné chování. Věnují se také zvířatům na farmě, ptákům a hmyzu – učí se o jejich významu, životních cyklech a ochraně. Učí se spolupráci, tvořivosti a vnímání ekologických souvislostí.

Přichází léto (červen)

Závěr školního roku je věnován shrnutí celoroční práce, společným hrám a rozloučení se školním rokem. Děti reflektují své zážitky, oceňuje se jejich snaha a rozvíjí se schopnost sebereflexe. V letním bloku se zaměřují na šelmy – zejména kočkovité – a jejich vlastnosti, sílu, eleganci i symboliku. Téma slouží jako inspirace pro závěrečné tvoření, hry i rozhovory o odvaze a osobním růstu.

Průběžné prvky projektu:

Každé dítě si vede vlastní družinový deník, který slouží jako osobní památník zážitků, vzpomínek a sebereflexe. Deník je rozdělen na měsíční bloky, ve kterých děti zapisují, co se

jim líbilo, co se naučily, jaké aktivity je zaujaly, a jaké momenty pro ně byly výjimečné. Zvířecí témata se v deníku odrážejí formou kreslení, příběhů, pozorování i vlastních poznámek.

Projekt rozvíjí klíčové kompetence:

- Kompetence k učení – pozorování, porovnávání, vyvozování závěrů
- Kompetence k řešení problémů – samostatné rozhodování, hledání řešení
- Kompetence komunikativní – vyjadřování, naslouchání, spolupráce
- Kompetence sociální a personální – respekt, empatie, týmová práce
- Kompetence občanské – vztah k přírodě, tradicím, kulturním hodnotám
- Kompetence pracovní – plánování, dokončování úkolů, tvořivost

Tematický plán vychází z cílů RVP ZV a přispívá k rozvoji osobnosti dítěte v souladu s jeho věkem, schopnostmi a zájmy. Je koncipován flexibilně, aby se mohl přizpůsobit aktuálním podmínkám — počasí, složení skupiny i dění ve škole.